

3936528 PRPR/M : สาขาวิชา : วิจัยประชากรและสังคม ;สค.ม.(วิจัยประชากรและสังคม)

คำสำคัญ : อาหารธรรมชาติ / การบริโภค

สุริยนต์ จงลีพันธ์ :การเปลี่ยนแปลงการบริโภคอาหารธรรมชาติ :เส้นทางจากชนบทสู่ความเป็นเมือง (CHEANGES IN AVAILABILITY AND CONSUMPTION OF NATURAL FOOD)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทวีศักดิ์ เสวตเสริม, B.A., M.A., พิมลพรรณ อิศรภักดี, Ph.D.,
ธรา วิริยะพานิช, M.A. 168 หน้า. ISBN 974-662-942-5

อาหารธรรมชาติเป็นอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายหลายอย่าง โดยเฉพาะเป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ และประกอบด้วยเส้นใย (Dietary fiber) ซึ่งป้องกันท้องผูก ลดคอเรสเตอรอล อันมีความเกี่ยวข้องกับโรคหลอดเลือดหัวใจ มะเร็ง และเบาหวาน ซึ่งเป็นโรคที่มีอัตราการตายสูงในประชากรไทย การศึกษครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณร่วมกับเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของการบริโภคอาหารธรรมชาติ และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงการบริโภคอาหารธรรมชาติ จากชนบทมาสู่เขตเมือง เป็นเวลา 1-7 ปี ของประชากรวัยแรงงาน อายุ 15 – 35 ปี ทั้งชายและหญิง ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 285 คน และศึกษาในเขตชนบท ในหมู่บ้านจนครพนม

ผลการวิจัยพบว่า การบริโภคอาหารธรรมชาติในเขตเมืองลดลงจากการบริโภคในเขตชนบทสูงมาก โดยอาหารกลุ่มที่มาจากแหล่งธรรมชาติ ลดลงมากกว่ากลุ่มที่จากการเพาะ เลี้ยง หรือซื้อขาย สำหรับการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริโภคอาหารธรรมชาติ พบว่า ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงการบริโภคอาหารในระดับต่ำ ปัจจัยทางความคิดเห็นต่ออาหารธรรมชาติทั้งในเขตเมืองและชนบท มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก และปัจจัยทางการมีอยู่ของอาหาร มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในระดับต่ำ ผู้วิจัยได้รับรู้ว่าการบริโภคอาหารธรรมชาติน้อยลง มีผลต่อสุขภาพคือเป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบอาหาร

การศึกษาเชิงคุณภาพในเขตเมืองพบว่า ส่วนใหญ่บริโภคอาหารด้วยการซื้อ สาเหตุที่ยังบริโภคอาหารธรรมชาติอยู่คือติดใจในรสชาติ มีความคิดเห็นว่าอาหารธรรมชาติในเขตเมืองไม่สะอาด ในเขตชนบทพบว่าแหล่งอาหารธรรมชาติลดลงมาก สาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพธรรมชาติ และถูกทำลาย ปริมาณอาหารธรรมชาติมีน้อยลงและไม่หลากหลาย การซื้ออาหารจากร้านค้ามีมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้ในเขตชนบทได้รับสารอาหารไม่ครบถ้วน